

Stipendiaattiohjelma Oxfordin yliopiston Reuters Instituutissa 2012-13

Oxfordista Suomeen paluu oli vaikea. Vuosi kokonaisuudessaan oli niin onnistunut, että kesti viikkoja hyväksyä, että se on nyt ohi ja on aika palata leipätyöhön. Toisaalta vuoden aikana saadulla kokemuksella on kutkuttavaa jatkaa uralla ja elämässä eteenpäin. Ehdin stipendiaattivuoden aikana ladata akkuja, käydä läpi menneitä (työ)historiaani, löytää uutta näkökulmaa maailmanmenoon ja omaan työhöni sekä innostua uusista asioista, ihmisistä ja paikoista.

Ensimmäinen lukukausi hujahti uuteen sopeutuessa ja samalla työuran ensimmäisestä vuosikymmenestä toipuessa, toinen lukukausi oli varsin tiukkaa tutkimukseen keskittymisaikaa ja kolmannen aikana kaikki puhkesi kukkaan: lämpö voitti kylmän, kotikaupunki paljasti koko vehreän kauneutensa, tutkimus valmistui, omat tulevaisuudenhaaveet alkoivat saada konkreettisia muotoja ja englannin kieli oli parantunut niin paljon, että luentoja ja seminaareja oli vaivatonta seurata. Kolmannella lukukaudella sosiaalinen elämä oli myös aktiivisimmillaan, joten olin iloinen, etten ollut jättänyt tutkimuksen tekemistä viime tinkaakaan.

Tutkimukseni käsitteli tarinankerrontaa tabletilaitteissa. Journalististen tehtävien lisäksi minua on aina kiinnostanut uusien digitaalisten tarinankerrontamuotojen tutkiminen ja kehittäminen. Minulla oli onni saada tutkimusohjaajakseni entinen tv-journalisti ja nykyinen mediakonsulttiguuru Juan Senor, jolta ideat eivät loppuneet kesken. Hän piti myös huolta siitä, että otan konkreettisia askelia tutkimuksen teossa heti alusta alkaen. Hän ohjeisti, että joka päivä pitää lukea ja kirjoittaa, mieluiten molemmille toiminnoille piti olla eri paikka mutta pysyvä sellainen. Ensin jokapäiväisiin deadlineihin tottunut piti tahtia tappavan hitaana (ja nukahtelin kirjastossa, kun deadlinepaine ei pitänyt hereillä), mutta kevättä kohden osasin jo nauttia siitä, että sain syventyä rauhassa ja pitää itse kiinni työtahdistista.

Toivon, että voin nyt jakaa asiantuntijuuttani tablettitarinankerronnasta Suomessa muun muassa pitämällä esityksiä ja mahdollisesti kirjoittamalla aiheesta artikkeleita. Hämmästykseni tajusin vuoden päätteeksi, etten yhtään panisi pahakseni, jos saisin mahdollisuuden jatkaa tällaisten journalististen ilmiöiden tutkimista. Tutkijantyö, jota olen aina vähän kammoksunut, olikin aika kivaa! Lisäksi huomasin, että entistä enemmän minua kiinnostaa myös journalististen käytäntöjen kehittämistyö ja innovointi.

Tutkimuksen teon lisäksi osallistuin noin 150 luentoon tai seminaariin. Stipendiaateille pakollisia luentoja oli kolme viikossa. Yhdellä niistä stipendiaatit esitelmöivät oman maansa journalistisista käytännöistä, yhdellä eri brittimedioiden edustajat kertoivat, millaista mediabisnes on.

Mielenkiintoisin oli perjantaialkuillan luento, jolla esitelmöijät kertoivat journalismin ja politiikan kytköksistä. Tuomari Brian Levesonin useita kuukausia kestänyt lehdistön etiikkaa koskeva selvitys oli yksi useimmiten esiinnoituneista teemoista. Lisäksi Frontline Clubin perustaja Vaughan Smith kävi kertomassa, kuinka oli piilotellut Julian Assangea ja hänen ystäviään kodissaan, ajaen vaimonsa raivon

partaalle. Entinen energiaministeri, liberaalidemokraatti Chris Huhne kävi vannomassa meille syyttömyyttään, kunnes muutaman kuukauden päästä tuomittiin oikeuden harhauttamisesta ylinopeussakkojutussa. Andrew Dilnot, UK:n Tilastokeskuksen puheenjohtaja paljasti, kuinka metsään toimittajat jatkuvasti tulkitsevat numeroita ja kuinka väärät johtopäätökset vaikuttavat harhaanjohtavasti poliittiseen päätöksentekoon.

Petrasin tietoteknisiä taitojani Excel-, Word-, Power Point- ja Twitter-kursseilla. Tutustuin muun muassa Britannian historiaan ja politiikkaan, kansainväliseen politiikkaan, moderneihin islamistisiin järjestöihin, muslimien tilanteeseen Euroopassa, Lähi-idän historiaan ja komedian historiaan englanninkielisessä kirjallisuudessa. Lisäksi osallistuin muutamaan koko päivän konferenssiin. Merkittävin niistä oli Big Data Conference, johon lupauduin bloggaamaan livenä.

Vapaaehtoisten luentojen valitseminen oli hankalaa puuhaa, sillä tarjontaa on mielettömät määrät eikä luentoaikatauluja paljasteta kuin muutamaa päivää ennen lukukauden alkua. Lisäksi olisin kaivannut opastusta ymmärtääkseni paremmin luentojen tason. Instituutilta tällaista tukea ei herunut.

Kävimme ryhmänä vierailemassa Reutersin päämajassa, Al-Jazeera Englishissä, BBC:llä (BBC World Service, BBC News ja BBC User Generated Content), Daily Telegraphissä, Oxford Analyticassa ja Stratford-upon-Avonissa katsomassa Shakespearen näytelmää Miten haluatte.

Sain Reuters Instituutin journalististipendiaateista ja vierailevista tutkijoista hyviä ystäviä, joiden kanssa yleensä urheiltiin, syötiin tai juotiin. Instituutin ATK-huoneessa työskennelleiden kanssa tuli jaettua tutkimuksenteon tuskaa ja käytännönvinkkejä ja pohdittua elämää ylipäätään.

Oxfordin kokoisessa (suhteellisen pienessä) kaupungissa on se hyvä puoli, että kaikki asuvat melko lähellä toisiaan, joten spontaanitkin tapaamiset onnistuvat helposti. Green Templeton College, johon stipendiaatit kuuluvat, tarjosi brittistandardein mitattuna maittavan lounaan hyvään hintaan, joten suurinta osaa porukasta näin lähes päivittäin ruokasalissa. Tietysti kanssakäymistä tiivistä myös se, että stipendiaateilla ei ollut muita tuttavuuksia kaupungissa.

Olin reissussa avomieheni kanssa. Instituutin vakiväki otti hänet ja muut perheenjäsenet brittiläiseen tyyliin kohteliaan lämpimästi vastaan. Perheenjäsenet olivat tervetulleita kaikkiin instituutin järjestämiin vapaa-ajan sosiaalisiin tapahtumiin, lounaille, illallisille ja leffailtoihin.

Sopeutuminen uuteen ympäristöön sujui hyvin, kun siippa oli mukana jakamassa kokemuksia. Paperisota eri brittitahojen kanssa sujui myös helpommin, kun oli joku jonka kanssa sadatella, kun kaikki ei mennyt putkeen. Muuttoon ja Britanniassa asumiseen (yksityisellä vuokranantajalla) liittyi paljon käytännön töitä. Oli mahtavaa, että puolisoni istui kotona etätöitä tekemässä ja pystyi työn ohessa hoitamaan niitä virka-aikaan, kun minä istuin luennoilla tai tutkimukseen syventyneenä!

Ajoimme omalla autolla Oxfordiin, joten auto seisoj kätevästi talon edessä vapaa-ajan reissuja varten. Teimme viikon matkat sekä Walesiin että Skotlantiin. Lisäksi teimme lyhyempiä viikonloppureissuja Englannissa.

Ihastuin ikihyviksi brittiläiseen hienovaraisuuteen, kohteliaisiin sanoihin ja eleisiin, tapaan elää (vähän vähemmän käytännön asioista nipottaen kuin Suomessa), Oxfordin historialliseen kauneuteen sekä akateemiseen pörinään, instituutin hyvään tekemisen meininkiin sekä uusiin tuttavuuksiini maailmalta.

Ymmärrän varmasti vasta myöhemmin kaikki merkitykset, joita vuodella minulle oli – ammatillisesti ja ihmisenä muuten, mutta jo tässä vaiheessa haluan kiittää erittäin lämpimästi Helsingin Sanomain Säätiötä siitä, että teki tämän, ehkä elämäni hienoimman vuoden, mahdolliseksi!

Suosittelen stipendiaattivuotta ihan jokaiselle toimittajalle, joka haluaa nähdä ulos, pidemmälle kuin toimituksen ikkunasta näkee. Kokemuksen jälkeen olet todennäköisesti hämmästynyt siitä, kuinka vähän maailmaa tunsitkaan ja kuinka paljon olit lukinnut käsityksiäsi. Ja todennäköisesti sinulle jää jano oppia lisää ja karistaa ennakkokäsityksiäsi. Ainakin minulle jäi.